

FINLANDS OCH DEN SKANDINAVISKA HALFÖNS
HEMIPTERA HETEROPTERA

AF

O. M. REUTER.

(Forts. fr. årg. 3, pag. 81.)

bugtade; hemielytra enfärgadt svarta, vid basen tämligen lindrigt utvidgade, men i kanten tillbakaböjda; honans första genitalsegment dubbelt så långt som det andra; sidoloberna i inkanten hopstötande, blott i spetsen fränstående. ♀ $5\frac{3}{4}$ mm. l.

REUT., l. c. 59, 13.

Endast en hona funnen vid Stockholm af WAHLBERG.¹

14. **A. angusticollis** REUT.: mycket lik föregående, svart med abdominalsegmentens bakränder (på öfre sidan) rostfärgade, tibier och tarsernas bas rostbruna; antennernas andra led afsmalnande mot den svagt uppsvullna basen, tredje leden $\frac{3}{7}$ kortare än den andra; ögon mindre utstående än hos föregående; hufvud bakom ögonen tämligen kort hopdraget och med randen lindrigt utböjd, framtill på hvardera sidan med en trubbig, men tydlig tuberkel nära ögat, sido-utskottet tämligen bredt, så långt som ögats diameter, utkanten med en svag tand litet framom ögat, inkanten likformigt bredt urbugtad, pronotum litet smalare än hemielytrernas bas, omkring dubbelt så bredt som långt, sido-

¹ Denna art står ytterst nära *A. aterrimus* FIEB., hvaraf ett exemplar utan angifven fyndort förvarats i F. SAHLBERGS samling bland sådana af *A. lugubris*. Då detta exemplar möjligen är taget i Finland, må det här antecknas att det synes afvika endast genom mot spetsen mindre starkt afsmalnande och mer trubbig scutell samt genom första genitalsegmentets sidolober, hvilkas inre ränder stå från hvarandra i hela deras längd. Jag är icke fullt säker på huru vida dessa båda arter i själfva verket böra anses såsom specifikt skilda.

ränderna ytterst fint crenulerade eller nästan hela, mot spetsen starkt afsmalnande och lindrigt urbugtade, litet nedom midten mot basen parallela; scutellens ränder hvasst uppböjda, men dessa kanter afbrutna strax bakom själfva basen; hemielytra svarta med smutsigt brungula tvärnerver, vid basen mycket lindrigt, men dock tydligt utvidgade; honans första genitalsegment i midten knapt längre än det andra, spetshörnen tandlikt utdragna, sidoloberna till inkantens hela längd fristående. ♀ $5\frac{4}{5}$ mm. 1.

REUT., Medd. Soc. F. Fl. Fenn. VII, p. 140.

Blott ett exemplar är funnet i Torneå Lappmark af J. SAHLBERG.

15. **A. crenaticollis** F. SAHLB.: svart, andra antennleden mot basen och benen rostbruna; abdominalsegmentens spetshörn rostfärgade; corium med en stor smutsigt hvit fläck ett stycke nedanför basen och med hvitaktiga tvärnerver; antennernas andra led väl lika lång som hufvudet, starkt afsmalnande mot den knölformiga basen; hufvud med en tydlig tand nära hvarterda ögat; pronotum i midten tämligen starkt utvidgadt med starkt afrundade sidor, dessas ränder fint crenulerade, före de trubbiga framhörnen tämligen djupt urbugtade, basen måttligt urbugtad, kölarne raka och parallela; scutell med starkt upphöjda ränder, diskens midt något convex; hemielytra vid basen tämligen lindrigt utvidgade. ♂ $6\frac{1}{2}$ ♀ $7\frac{3}{4}$ mm. 1.

F. SAHLB., Mon. 139, 3. REUT., Öfv. Vet. Ak. Förh. 1872, N:o 5, 58, 11 (nec. FIEB.).

Sällsynt. Sverige: Upland, enl. ex. i WASASTJERNAS samling; Finland: Satakunta, SAHLBERG, Tavastland, WOLDSTEDT, Ryska Karelen, GÜNTHER, Österbotten vid Uleåborg, W. NYLANDER.

16. **A. bimaculatus** REUT.: svart eller svartbrun, antennernas andra led mot basen, abdominalsegmentens bakränder och benen rostfärgade, låren mörka; corium såsom hos föregående; pronoti ränder kring bakhörnen och kölarne mot basen stötande i rostbrunt; antennernas andra led afsmalnande mot basen och nära $\frac{3}{7}$ kortare än hufvudet; detta med en liten tämligen otydlig tuberkel vid hvarterda ögat; pronotum såsom hos föregående, men mindre transverselt och med de midtersta kölarne tydligt divergerande mot basen; scutell kortare och bredare än hos föregående.

ende samt med lindrigt uppböjda ränder, hemielytras bas lindrigt dilaterad. ♀ $5\frac{1}{2}$ mm. l.

REUT., l. c., 58, 12.

Några honor äro funna i norra Lappmarken af WAHLBERG och i Småland af BOHEMAN.¹

17. **A. laeviusculus** REUT.: aflång, brun, abdominalsegmentens spetshörn blekgula, tibier och tarser rostfärgade, i spetsen bruna; mycket lik följande, men slätare än någon annan art; afviker genom de mycket finare, helt och hållet svartbruna antennerna, hvilkas andra led afsmalnar likformigt emot den föga tillsvullna basen, genom den något längre tredje leden, som icke är dubbelt kortare än den andra, genom rostrum, som räcker blott till framhösterna, genom på sidorna starkare utvidgadt pronotum, hvars midtelkölar starkt convergera i midten af disken samt genom icke genomskinande hemielytra med mycket svagare nerver och icke upphöjda, men gulaktiga tvärnerver. $5\frac{1}{4}$ mm. l

REUT., Not. Sällsk. pro F. Fl. Fenn. Förh. XIV, 329, 3.

Endast en hane funnen i Finland i Satakunta (Yläne) i Januari af J. SAHLBERG.

18. **A. lugubris** FALL.: aflång, svart eller svartbrun, tredje antennleden (stundom äfven den andra) i spetsen samt abdominalsegmentens spetshörn hvitgula; ben stötande i brunt; antennernas andra led mot tredje basaldelen tämligen plötsligt och starkt sammandragen; rostrum uppnående nästan midten af mesosternum; pronotum omkring dubbelt så bredt som långt, föga utvidgadt på sidorna, sidoränderna fint crenulerade, framtill urbug-

¹ I F. SAHLBERGS samling förvaras en *Aradus*, som möjligen är funnen i Finland och hvilken står nära till ofvan beskrifna art. För närmare efterforskningar meddelas dess diagnos:

A. simillimus REUT.: rostbrun med abdominalsegmentens bakränder gulaktiga, hemielytra med en randfläck på corium nedanom basen och tvärnerver bleka; afviker för öfrigt genom kortare rostrum, som icke når utöfver frambröstat, finare antenner med de två sista lederna något längre och mindre tjocka, pronoti sidor afrundade i mindre stark båge samt genom strukturen af honans abdominal- och genital-segment, i det sjette ventralsegmentets midtel-lober äro betydligt längre och andra genital-segmentet är högst $\frac{1}{3}$ kortare än det första, under det att detsamma hos *A. bimaculatus* är väl dubbelt så kort som detta; första ventralsegmentets sidolober stöta dessutom i inkanten (förutom i spetsen) tillsamman, hvaremot de hos sist nämnda art i hela sin längd äro fristående. Not. Sällsk. pro F. Fl. Fenn. Förh. XIV, 328, 2.

tade före de något framskjutande framhörnena, baktill föga afrundade, nästan parallela, basen lindrigt urbugtad, kölar nästan parallela; scutell tillspetsad med uppböjda sidoränder; hemielytra med rät sidorand, mörkt genomskinande med svarta längsribbor och äfvenledes svarta ribblikt upphöjda tvärnerv. $5\frac{1}{4}$ —6 mm. l.

FALL., H. Sv. 139, 8. ZETT., Ins. Lapp., 271, 4. SAHLB., Mon. 141, 6. REUT., l. c., 60, 14.

Under barken af tall samt på väggar och plank, särdeles i norra och mellersta delen af området, går ända upp till norra delen af Lappmarken.

ANEURUS CURT.

1. **A. laevis** FABR.: brun eller rostbrun, framtill mörkare; corium kort med hvitaktig mittelbindel, membran stor, brun, glänsande; connexivum ofvantill med en rad aflånga tuberkler; antennernas två första leder ovala, den första tjock, de två sista cylindriska, den sista så lång som de två näst föregående tillsammans. $4\frac{1}{2}$ — $4\frac{3}{4}$ mm. l.

FALL., H. Sv. 140, 10 (*Aradus*). REUT. l. c. 62, 1.

Sällsynt under barken af *Betula alba*. Sverige: Östergötland, GYLLENHAL och WAHLBERG; Finland: Åbo (?), PIPPINGSKIÖLD, södra Tavastland, v. BONSDORFF, Karelska näset, J. SAHLBERG, Wasa (?), WASASTJERNA.

Fam. V. TINGITIDAE.

Kropp liten med fast chitinskelett, vanligen platt. Hufvud ofta med taggar. Punktögon saknas oftast. Rostrum treledadt och inneslutet i en djup ränna, bildad af nätådriga skifvor på ömse sidor. Antenner fyraledade, de två första lederna korta, tredje leden lång, den sista åter kort, aldrig finare, men ofta tjockare än den tredje. Pronotum oftast delvis, åtminstone på sidorna, nätådrigt, ofta framtill med en nätådrig blåslik uppsvällning, vanligen baktill förlängdt och i så fall betäckande scutellen och clavus.¹ Hemielytra nätådriga, membran antingen helt och hållet nätådrig eller med ett nätådrigt band vid basen och fyra

nerver, ofta förkortad och starkt reducerad.¹ Ben korta med tvåledade tarser. Framhöfter insänkta i prosterni bakrand. Lefva på växter, hvilkas safter de suga; flere arter äro monophytophager. Ganska många öfvervintra hos oss.

Öfversigt af underfamiljerna:

- 1 (2). Hufvud transverselt, sidoloberna (*juga*) på ömse sidor om clypeus utdragna till två framsträckta horn; antennknölarne tandformigt utstående; rostralober tämligen smala. Punktögon finnas åtminstone hos de långvingade. Antennernas första led sittande på en fin stjälk, sista leden spolförmig. Pronotum transverselt, vid basen bredt trubbigt afrundadt, icke förlängdt öfver den lilla scutellen. Hemelytra med tydligt afsatt clavus, corium med tre långsnerver; membranen hos kortvingade helt och hållet nätådrig, smal, hos långvingade blott vid basen nätådrig, för öfrigt med fyra fria nerver. — *Piesmina*.
- 2 (1). Hufvud smalare, sluttande mot spetsen och på sidorna icke utvidgadt. Punktögon saknas alltid. Pronotum baktill vinkligt förlängdt och döljande scutellen och den smala, men hos långvingade exemplar mycket tydligt afsatta clavus. Corium med två nerver, af hvilka den ena (brachialnerven) går bredvid clavi sutur och fortsätter sig hos de långvingade bågformigt i membransuturen, den andra (cubitalnerven) åter går bågböjd ungefär genom midten af corium och sammanlöper i spetsen med membransuturen, bildande med denna corii discoidalfält, som i spetsen utsänder en fri nerv; utåt om cubitalnerven ligger corii lateralfält, hvilket rand vanligen är horisontelt membranformigt utbredd;² stundom saknas alla nerver, stundom sammansmälta hos kortvingade exemplar cubitalnerven och membransuturen till en enda med brachialnerven parallel ribba; membranen alltid helt och hållet nätådrig, ej sällan starkt reducerad. — *Tingitina*.

¹ Man har hittills beskrifvit *Tingitidernas* täckvingar, hvilka man onödigtvis gifvit det särskilda namnet *Sagenae*, såsom en afvikelse från de typiska hemelytrerna, i det här clavus, corium och membran icke skulle vara åtskilda (se äfven denna afhandl. i Ent. Tidskr. (1880) p. 115). Hos alla långvingade exemplar finnes dock vid närmare efterseende en särdeles tydligt afsatt, ehuru under pronoti förlängning dold clavus samt ett inre, afskildt, membran motsvarande stycke, som dock sällan är längre än corium, med hvilket det stundom omärkligt sammansmälter.

² Hos *Galeathus*, *Derephysia*, *Dictyonota*, o. a. är denna rand så starkt afsatt, att den inåt synes begränsas af en långsgående nerv; detta är dock endast skenbart och uppkommer af vingarnes grofmaskighet, i det de smånerver, som bilda maskorna, äro lika starka som brachialnerven och maskornas inre, stundom än tjockare, gränser här stå alla i en rät linie, som dock icke bildar en *upphöjd ribba*, liksom de egentliga s. k. nerverna.

Underf. I. *Piesmina* STÅL.

Innefattar endast ett europeiskt slägte:

PIESMA ST. F. & S.

Artöfversigt:

- 1 (2). Pronotum med tre baktill afkortade längskölar, sidor raka. — **P. quadrata.**
- 2 (1). Pronotum framtill med endast två längskölar, sidor urbugtade.
- 3 (4). Pronotum framtill icke sammandraget, sidokanten baktill mycket smal, framtill skiflik med tre rader punkter. — **P. maculata.**
- 4 (3). Pronotum framtill tydligt hopdragen med sidokanten framtill mycket smalare skiflik, visande blott en rad punkter. — **P. capitata.**

1. **P. quadrata** FIEB.: aflängt äggrund; undertill jämte antenner och ben blekgul; ofvan gulgrå, pronotum och hemielytra (förutom vid basen) oftast med talrika tämligen stora svarta fläckar, hvilka i utkanten stå på regelmässiga afstånd från hvarandra; pronoti sidor räta, mot framhörnen skifligt utplattade, själfva framhörnen afrundade; scutell svart med en gul upphöjd knöl i spetsen. $3-3\frac{1}{2}$ mm. l.

J. SAHLB., Christ. Vid. Selsk. Forh. 1880, N:o 9.

På *Chenopodiaceer* vid hafskusten. Sverige: Skåne, Öland, Gotland, Halland; Norge: Horten, FÖRF., Thronhjelm J. SAHLBERG.

2. **P. maculata** ZAP.: aflängt äggrund, tämligen mörkt gulgrå, hufvud svart; pronoti framrand vitaktig; hemielytra vanligen med bruna mer eller mindre tydliga fläckar, vid basen vitaktiga; ben och antenner blekt lergula. $2\frac{1}{2}-3$ mm. l.

Tingis capitata FALL., H. Sv. 150, 14. *Zosmenus anticus* F. SAHLB., Mon. 128, 2.

På *Chenopodiaceer* ej sällsynt. Sverige: Skåne—Öland—Bohuslän—Söderbotten; Norge: Töjen, Hasle; södra och mellersta Finland, nordligast vid Tiudie i Ryska Karelen, J. SAHLBERG. Sällsyntare såsom kortvingad.

3. **P. capitata** WOLFF: mycket lik föregående, men mindre, smalare, mera enformigt och mörkare grå, hemielytra vanligen gråbruna, blott vid basen ljusare, pronotum framtill tydligt smalare med isynnerhet smalare utplattad sidorand. $2\frac{1}{4}-2\frac{1}{2}$ mm. l.

SAHLB., MON. 128, 1 (*Zosmenus*). *Tingis collaris* ZETT.,
Ins. Lapp. 269, 7 (forte).

På *Chenopodiaceer*. Sverige: Öland, BOHEMAN; Finland:
ungefär samma utbredning som föregående.

Underf. *Tingitina* STÅL.

Gruppöfversigt:

- 1 (2). Främre låren från basen på öfre sidan plötsligt tilltjocknade och därefter afsmalnande mot spetsen. Pronotum utan blåsa i den trubbigt urbugtade framkanten, sidoränder knappt kölade. Corium convext, ytterst otydligt reticuleradt med en nästan omärklig långsnerv och mycket smalt afsatt sidorand; membrandelen hos de långvingade tydligt nätådrig. — SERENTHARIA.
- 2 (1). Lår icke plötsligt tilltjocknade vid basen. Pronotum med en nätådrig apicalblåsa (utom hos *Campylostira*). Corium med tydligt upphöjda nerver, inneslutande ett discoidalfält, som i spetsen utsänder en fri nerv, på hvars yttre sida lateralfältet och dess oftast horisontelt utvidgade, stundom starkt afsatta sidorand ligger; den på inre sidan liggande delen åter motsvarar membranen, men bildar ej sällan hos de kortvingade ett smalt jämbredt fält vid suturen (sutralfältet), i det membran-suturen och cubital-nerven, hvilka hos de långvingade exemplaren bågformigt öfvergå i hvarandra här hopsmultit till en enda med brachialnerven parallel nerv. — TINGITARIA.

Gruppen *Serenthiaria* STÅL.

Blott ett europeiskt slägte:

SERENTHIA SPIN.

1. **S. laeta** FALL.: svart, ben rödgulå, pronoti framrand och basal-processen mot spetsen samt hemielytra smutsigt vitgula; yttersta spetsen af tredje antennleden och basen af den fjerde smalt roströda. $1\frac{3}{4}$ mm. l.

FALL., H. Sv. 151, 15 (*Tingis*).

På *Funcus*-arter i södra och mellersta Sverige: Skåne, Småland, Blekinge, Vestergötland.

2. **S. femoralis** THOMS.: större än föregående, pronoti framkant ytterst smalt gulaktig, dess basalprocess mot spetsen och corium något mörkare, lergula, membrandelen med större och

tydligare maskor; ben rödgula, men låren, utom i spetsen, svartbruna; för öfrigt som föregående. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ mm. l.

THOMS., Op. ent. IV, p. 397 (*Agramma*).

Funnen på *Eriophorum angustifolium* i Finland: Ladoga-Karelen och Karelska näset, J. SAHLBERG, Nyland, ENGSTRÖM.

Gruppen Tingitaria STÅL.

Släktöfversigt:

- 1(10). Rostral-canalen framtill typiskt öppen, i det rostral-loberna här icke sammanstöta. Pronotum framtill merendels bredare än hufvudet med ögonen; dess och corii sidomembran horisontelt utbredd eller lindrigt återböjd, oftast framtill utskjutande på sidan om ögonen. Corii membranösa sidorand skarpt afsatt från sidofältet, maskorna med inranden, som hos de långvingade ofta är förtjockad, ställda i rät linie och bildande en longitudinel sken-nerv. Stinkkörtlarnes mynningar icke skönjbara.
- 2 (7). Pronotum hos våra arter treköladt med hos kortvingade exemplar kortare basalprocess; sidomembranens framhörn rundade eller trubbvinkliga. Corii discoidal och lateralfält icke tak- eller blåsformigt upphöjda, det förra horisontelt, plant eller lindrigt concavt, det senare utåt sluttande. Hemielytra åtminstone i disken opaka; membran hos de kortvingade ofta reducerad till ett smalt suturalfält.
- 3 (6). Antenner fina utan tuberkler; fjerde leden tjockare än tredje.
- 4 (5). Pronoti framkant urbugtad, utan nätådrig blåsa. Corii discoidal-fält böjdt, inåt urbugtadt. — **Campylostira**.
- 5 (4). Pronoti framkant med en urbugtning på hvardera sidan om den nätådriga framskjutande apicalblåsan. Corii discoidal-fält med inranden rak (kortvingade) eller afrundad (långvingade). — **Orthostira**.
- 6 (3). Antenner tjocka med tätt ställda hårbärande små knölar; fjerde leden icke tjockare än tredje. — **Dictyonota**.
- 7 (2). Pronoti sidomembran i spetsen plötsligt framåt starkt vinkligt utdragen, vanligen stor-maskig. Hemielytra glaslika, stormaskiga, discoidal- och lateralfälten långa, före midten tillsammans starkt upphöjda, tak- eller blåsformiga, brachialnerven löpande ungefär genom midten af blåsan icke tjockare än öfriga nätnerver; lateralfältets sidorand starkt och bredt afsatt med stora i en enda rad ställda maskor.
- 8 (9). Hufvud med korta, trubbiga taggar. Pronoti lateralkölar mindre höga (eller inga), sidomembran med smärre maskor i blandadt två å tre rader. Corii discoidal- och lateral-fält tillsammans takformigt upphöjda, detta senares sidorand hos vår art tvåradigt stormaskig. — **Derephysia**.
- 9 (8). Hufvud hos våra arter med långa och fina taggar. Pronoti sidokölar mycket starkt upphöjda, stormaskiga, musselformigt återböjda,

midtelkolen baktill blåsförmigt utvidgad; sidomembranen med fem till sex stora maskor, blott den första liten, den andra bildande membranens utdragna spets. Corii discoidal- och lateralfält tillsammans blåsliskt upphöjda, dettas bredt utplattade horizontela sidorand enmaskig. Alla maskor mycket stora. — **Galeatus**.

- 10 (1). Hufvudets rostral-lober oftast hopstötande i spetsen och derstädes tillslutande rostralfåran. Stinkkörtlarnes mynningar vanligen tydligt markerade af en fåra, i annat fall är pronotum framtill smalt, icke bredare än hufvudet.
- 11(12). Hemelytra breda, glaslika. Corii discoidal- och lateralfält takförmigt eller blåsliskt upphöjda, i spetsen icke begränsade, brachialnerven snedtöpande i blåsan; lateralfältets horizontela sidorand mycket bred och bakom midten än bredare och inåt starkt urbugad. Pronoti apicalblåsa stor, sidokölarne låga, sidomembranen bred med tämligen små maskor i flere rader. Antenner och ben långa och fina. — **Stephanitis**.
- 12(11). Hemelytra icke genomskinliga, corii discoidal-fält väl begränsadt af ribbliskt upphöjda nerver, aldrig jämte lateralfältet uppsvullet, utan horizontelt, plant eller lindrigt concavt. Pronotum framtill småningom afsmalnande med lindrigt upphöjda kölar och liten apicalblåsa.
- 13(18). Corii lateralfält inåt vid spetsen af discoidal-fältet icke vinkligt utvidgadt, lineärt.
- 14(15). Antenner tjocka, cylindriska, de två sista lederna öfverallt lika tjocka. Pronoti kölar svagt upphöjda, sidorandens membran smal, starkt återböjd eller uppräta. — **Catoplatus**.
- 15(14). Antenner fina med sista leden tjockare, spolförmig. Pronoti kölar vanligen tydligt sammantryckta, fint nätmaskiga.
- 16(17). Pronoti sidomembran horisontel eller lindrigt återböjd, skiffikt utbredd och försedd med tydliga maskor. — **Tingis**.
- 17(16). Pronoti sidomembran bred, men helt och hållet återböjd och återkastad öfver sidorna af pronotum, berörande dessa i hela sin bredd, convex och oregelbundet reticulerad. Tredje antennleden finare än de öfriga. Stinkkörtlarnes mynningar tydligare. — **Physatochila**.
- 18(13). Corii lateralfält inåt vid spetsen af discoidal-fältet tydligt bredare och vinkladt. Stinkkörtlarnes mynningar icke skönjbara. Pronoti sidomembran och antenner såsom hos föregående slägte. Antennernas tredje led fin. — **Monanthia**.

CAMPYLOSTIRA FIEB.

1. **C. verna** FALL.: aflångt oval, mörkt rostbrun, antenner särdeles mot spetsen finhåriga; pronotum med tre kölar, sidoranden med en serie af sex å sju små maskor och i spetsen inantill med två eller tre större, processen trubbvinklig; hemie-

lytra fränstående i den sinuerade inkanten, corii sidorand kölförmig, blott vid basen och spetsen med små maskor, lateral- och discoidalfälten hvardera med två rader, suturalfältet med en rad maskor, maskorna stora. $1\frac{1}{2}$ mm. l.

FALL., H. Sv. 147, 9 (*Tingis*).

Under mossar, på stenar o. d. sällsynt i Sverige: Skåne. KJELLBERG, Bohuslän, BOHEMAN, Upsala, HAGLUND.

ORTHOSTIRA FIEB.

Artöfversigt:

Pronotum hos alla våra arter treköladt.¹

- 1 (8). Tredje antennleden vid basen icke plötsligt knöllickt uppsvullen.
- 2 (5). Pannans båda taggar icke kortare än första antennleden. Pronoti sidomembran med tre eller fyra rader maskor. Antennernas tredje led icke knöllickt tillsvullen vid basen.
- 3 (4). Lergult gråaktig. De utåt om antennbasen liggande taggarne starka och hvassa. Pronoti kölar bakåt något divergerande. — **O. cervina**.
- 4 (3). Svartgrå. De utåt vid antennbasen liggande taggarne helt små och trubbiga, mycket kortare än pannans taggar. Pronoti kölar parallela. — **O. platychila**.
- 5 (2). Pannans taggar mycket kortare än första antennleden. Pronoti sidomembran med en eller två rader maskor; apicalblåsan lindrigt utdragen öfver hjässan. Corii sidorand med blott en rad maskor.
- 6 (7). Tredje antennleden roströd eller rostbrun, något smalare mot spetsen än vid själfva basen. — **O. nigrina**.
- 7 (6). Tredje antennleden svart och alls icke afsmalnande mot spetsen. — **O. macrophthalma**.
- 8 (1). Tredje antennleden plötsligt knöllickt uppsvullen vid basen. Pronoti apicalblåsa starkt utskjutande öfver hjässan.
- 9 (10). Corii discoidal-fält djupt urhålkadt med fyra rader tämligen stora maskor; suturalfältet (kortvingade) antingen ända till spetsen med två eller i spetsen med tre rader maskor; membranen (långvingade) med talrika maskor, vid själfva basen bilda dessa två rader. — **O. gracilis**.
- 10 (9). Corii discoidal-fält plant med fem till sex (sällan fyra) rader små maskor; suturalfältet mot basen med blott en rad maskor. — **O. parvula**.

I. **O. cervina** GERM.: bredt oval (kortvingad), gråaktigt lergul; antenner tämligen tjocka; pronoti sidorand treradigt ma-

¹ De långvingade hafva stor membran med talrika maskor, diskoidal-fältets inre ribba böjd, de kortvingade endast ett smalt suturalfält med en eller två rader, i spetsen stundom tre rader maskor, discoidal-fältets inre ribba rak.

skig; corii suturalfält med två, det plana discoidalfältet med tre till fyra och lateralfältet med tre rader maskor; sidoranden med två rader eller stundom i själfva midten blott en rad större maskor; kortv. $2\frac{1}{2}$, långv. 3 mm. l.

F. SAHLB., Mon. 129, 1. *Tingis cassidea* FALL., H. Sv. 146, 7. ZETT., Ins. Lapp. 269, 4. *Orthostira* id. THOMS., Op. IV, 399, 1.

Bland mossor och under löf på ängsbackar; Sverige: Skåne—Bohuslän—Umeå Lappmark. Finland: ända upp i Kuusamo och i Kantalaks i ryska Lappmarken enligt J. SAHLBERG.

2. **O. platychila:** aflång, svartgrå; hufvudets taggar och antennernas två första leder rostbruna, ben och tredje antennleden (utom i spetsen) rostgula, denna mycket finare än hos föregående; pronoti sidomembran framtill med tre å fyra, baktill blott med två eller t. o. m. en rad maskor, kölarne ganska höga, apicalblåsan starkt framskjutande; corii suturalfält (hos kortv.) med två till tre, discoidal- och lateralfälten med fyra rader maskor, sidoranden med en, endast vid basen två rader (kortv.) eller vid basen och emot spetsen med två rader, i midten ganska bredt med blott en rad maskor (långv.); discoidalfältet betydligt längre än hos föregående och hos kortv. på längden något konvext, maskorna mindre än hos föregående; kortv. $2\frac{2}{5}$, långv. $2\frac{4}{5}$ — $3\frac{1}{4}$ mm. l.

THOMS., Op. IV, 400, 2.

Sällsynt bland mossor och på *Carex*-tufvor på fuktiga lokaler; Sverige: Skåne, THOMSON, Stockholm, FÖRF.; Finland: Åland—Karelen, nordligast i Österbotten och ryska Lappmarken.

3. **O. nigrina** FALL.: svartaktig, ofvan grå; pannan svart, punkterad; pronoti sidomembran med två eller sällan framtill nästan tre rader maskor; corii suturalfält (kortv.) med två till tre, discoidalfältet med fyra till fem rader maskor; membran hos långv. flermaskig, basen med två rader maskor; andra antennleden, tibier och tarser rostfärgade; kortv. ♂ aflång, ♀ omvänt äggformig; kortv. ♂ 2, ♀ $2\frac{1}{2}$, långv. ♀ 3 mm. l.

FALL., H. Sv., 145, 5 (*Tingis*). ZETT., Ins. Lapp. 269, 3 (forte). — *Tingis pusilla* FALL., H. Sv. 146, 8 (kortv.). — *Orthostira cinerea* F. SAHLB., Mon. 130, 3 (kortv.).

Här och der bland mossa i barr- och löfskogar; Sverige: Skåne—Ångermanland. — Finland: Åland—Ryska Karelen; nordligast i Idensalmi enligt J. SAHLBERG.

4. **O. macrophthalma** FIEB.: smalare än föregående, isynnerhet honan, aflångt omvänt äggformig, svart, ofvantill grå; pannan svart och mycket tätare punkterad än hos föregående, pronoti sidomembran med två oregelbundna maskrader, framhörnen icke utdragna; corii suturalfält med två, discoidalfältet med tre till tre och en half rader maskor; maskorna större än hos föregående; tibier och tarser rostfärgade. $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{1}{3}$ mm. l.

SAHLB., Mon. 129, 2. *O. cylindricornis* THOMS. Op. IV, 401, 4.

Under mossa och vid gräsrotter tämligen sällsynt; Sverige: Småland, THOMSON, Ångermanland, STÅL; Finland: Åbo län, Finska och Ryska Karelen; Österbotten upp i Kuusamo, Ryska Lappmarken.

5. **O. gracilis** FIEB.: aflångt ägggrund, ofvan grå; frontaltaggar tämligen långa; pronoti kölar bakåt icke divergerande, basalprocessen spetsvinkligt utdragen, sidomembranen med två, sällan delvis tre rader maskor; corii lateralfält med tre till fyra rader maskor; antenner och ben rostfärgade, de förras sista led svart, lår bruna; kortv. $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{1}{3}$, långv. $2\frac{3}{5}$ mm. l.

O. biseriata THOMS., Op. IV, 402, 6. *O. reticosta* THOMS. l. c. 402, 7 (den förra kortv., den senare en mellanform mellan denna och den långv.).

Sällsynt på steniga fältbackar bland mossa och gräs; Sverige: Skåne, Gotland, BOHEMAN; Finland: Åland, FÖRF., Finska och Ryska Karelen, J. SAHLBERG.

6. **O. parvula** FALL.: kortare oval (♂) eller baktill starkt utvidgad, kort och bredt omvänt äggformig (♀); afviker dessutom från föregående genom något kortare frontaltaggar, baktill något divergerande kölar och mindre långt utdragen basalprocess på pronotum, mycket kortare discoidalfält i corium, hvars lateralfält har fem rader maskor; kortv. $1\frac{3}{5}$ — $1\frac{2}{3}$, långv. 2 mm. l.

FALL., H. Sv. 145, 6 (*Tingis*). THOMS., Op. IV, 401, 5. *Orthostira obscura* F. SAHLB., Mon. 130, 4.

Bland mossa och på sandiga fältbackar mindre sällsynt. Sverige: Skåne—Uppland. Finland: Åbo—Ryska Karelen, nordligast vid Wasa.

DICTYONOTA CURT.

1. **D. crassicornis** FALL.: aflång, svart, nyss kläckta exemplar ljusst lergula med röda ögon; antenner cylindriska med långa hår på småknölarne; antennknölar hvassa, taggrika, divergerande; frontaltaggar mot spetsen konvergerande; pronoti sidor, kölar, process och hemielytra vitaktiga; pronoti sidomembran utbredd, framtill utvidgad med tre eller t. o. m. fyra mask-rader; corii discoidal-fält med tre till fyra, lateralfältet med två till tre rader maskor; sidoranden med två rader eller i midten blott med en rad maskor, hvilket i hög grad varierar. 3 mm. l.

FALL., H. Sv. 147, 10 (*Tingis*). ZETT., Ins. Lapp. 269, 5. SAHLB., Mon. 134, 1. — *D. erythrophthalma* GERM.¹

På fältbackar och hedmark. Sverige: Skåne, Gotland, Öland, Småland, Östergötland, Stockholm. Norge: Töjen, Romsdal. Finland: Åland—norra Karelen. Träffas ej sällan i sällskap med *Lasius niger*.

DEREPHYSIA SPIN.

1. **D. foliacea** FALL.: bröst och pronoti disk svarta, abdomen, alla nerver, ben och antenner lergula, de sista mörka; hemielytra och pronoti breda sidomembran glasklara, denna i framhörnena spetsvinkligt utdragen, disken med tre kölar af enradiga maskor; corii sidorand med två rader maskor, den inre bredare. ♂ $2\frac{1}{8}$, ♀ $3\frac{3}{4}$ mm. l.

FALL., H. Sv., 149, 12 (*Tingis*). SAHLB., Mon. 135, 1.

Ej sällsynt i lundar och på skogsängar bland gräs, enl. GYLLENHAL på *Chrysanthemum leucanthemum*. Sverige: Skåne

¹ Denna art upptages af J. SAHLBERG i En. Hem. Gymn. Fenn. p. 38, 109 såsom distinkt från *D. crassicornis*. Jag har undersökt det af SAHLBERG omnämnda exemplaret, men ser deri fortfarande blott en af de med hänsyn till vingmaskorna många formerna af ofvanstående art.

—Vesterbotten, Ångermanland; Norge: Lysagerkjern; Finland: Åland—södra Karelen, nordligast i Tuovilanlaks i norra Savolax enligt J. SAHLBERG. Någon gång hos *Lasius niger*.

GALEATUS CURT.

I. **G. spinifrons** FALL.: ofvan glasklar, ofläckad, blott med hufvudet och pronoti disk mellan kölarne svart; ben och antenner lergula; nerver svarta, själva utranden och den genom midten af corii blåsa zigzagformigt löpande brachialnerven lergula; endast den stora apicalcellen af pronoti basalprocess brunskuggad; corii blåsa tämligen låg, fullkomligt glasklar, dess något concava midtmaska smalare, ofta betydligt smalare än den största maskan i den breda, bakom midten inåt urbugtade randmembranen. $3\frac{1}{2}$ mm. l.

FALL., H. Sv. 148, 11 (*Tingis*). *Tingis affinis* SAHLB., Mon. 136, 2 (nec H. SCH., FIEB.)

I skogslundar, på sandiga lokaler och svedjebackar, enligt J. SAHLBERG på *Hieracium* och *Calluna*, enligt GYLLENHAL på *Solanum dulcamara*. Sverige: Skåne, Gotland, Westergötland, Östergötland, Södermanland, Ångermanland; södra och mellersta Finland, nordligast i Nurmis i norra Karelen enl. J. SAHLBERG.

STEPHANITIS STÅL.

I. **St. Oberti** KOL.: undertill, hufvud och pronoti disk svarta, hemielytra och alla nätmaskiga organ glasklara med gula nerver, två band öfver hemielytra svartgrå och med svarta nerver, det ena nästan tvärgående före midten, det andra snedt löpande från utranden inåt och bildande med det förra ett andreas-kors; en kort linie i midtelblåsan och midtelnerven i pronoti midtelköl svarta; denna mycket längre än sin höjd och med öfra randen bakom den svarta tvärnerven rak och småningom slutande med tre maskor bakom nämnda nerv, sidomembranen med två och en half serie maskor, starkt uppböjda, sidokölar framtill starkt afkortade; tredje leden dubbelt så lång som fjerde, ben och antenner gula. $3\frac{1}{2}$ mm. l.

Tingis Pyri FALL., H. Sv. 149, 13. SAHLB., Mon. 136, 1, nec FABR.

Hufvudsakligen på *Myrtillus nigra*, men enl. GYLLENHAL äfven på *Carduus lanceolatus*, enl. ZETTERSTEDT på *Myrica gale* och enl. J. SAHLBERG på *Ledum palustre*. Sverige: Skåne—Ångermanland; södra och mellersta Finland, nordligast vid Tiudie i Ryska Karelen enl. J. SAHLBERG.

CATOPLATUS SPIN.

C. Fabricii STÅL: äggformig, undertill svart, ofvan rostgul, nätverket sparsamt brunaktigt; hufvud, antenner och ben rost-röda, antennernas sista led brun, tredje leden nästan lika tjock som denna och som den andra leden, två och en half gång så lång som den tredje; pronoti disk convex, punkterad, mörkare rostfärgad, kölar låga, raka, genomlöpande, parallela, sidorand helt och hållet tillbakaböjd, från sidan sedd med två rader maskor, corii sidorand bredt afsatt, till största delen af sin längd med tre rader maskor, discoidalfältet plant. $3\frac{4}{5}$ — $4\frac{1}{3}$ mm. l.

Tingis costata FALL., H. Sv. 143, 1. ZETT., Ins. Lapp. 270, 1. *Monanthia* id. SAHLB., Mon. 132, 2.

Tämligen sällsynt på ängsbackar och vid åkerrenar, vägkanter o. d. Uppgifves lefva på *Chrysanthemum*. Sverige: Skåne, Öland, Gotland, Bohuslän, Westergötland, Södermanland, Upland, Dalarne, Ångermanland, enligt ZETTERSTEDT t. o. m. i Lappland; Finland: Åland, Åbo, Satakunta, Nyland, Karelen, nordligast i Parikkala.

TINGIS FABR., STÅL.

T. cardui LINN.: aflång, utan hår och cilier, undertill och hufvudet svart, ofvan gulgrå med transversela svarta streck och fläckar på nätverket, af hvilka en bredare strax framom midten af utranden; pronoti kölar och corii brachialnerv samt membranuturen med svart längsstreck; hufvudets små taggar, tredje (och ibland äfven andra) antennleden, tibier och tarser lergula; pronoti sidomembran med tre rader maskor, den förra framtill hoptgående med den föga utdragna halsblåsan och i kanten något

afrundad, kölar med en rad maskor, sidokölarne på disken lindrigt bågböjda; corii lateralfält smalt. $3\frac{1}{2}$ mm. l.

FALL., H. Sv. 143, 2. ZETT., Ins. Lapp. 270, 2 SAHLB., Mon. 131, 1 (*Monanthia*).

Allmän på *Cirsium lanceolatum*. Sverige: Skåne—Lappland. Norge: södra delen, Hallingdal, Odal, Sarpsborg; södra och mellersta Finland.

PHYSATOCHILA FIEB.

1. **Ph. quadrimaculata** WOLFF: äggrund, glatt, rostfärgad; corii sidorand blott med omkring fjerde basaldelen och bakre hälften genomskinlig med större i två eller vid basen tre rader ställda maskor, före midten deremot bredt och i själfva spetsen smalt opac, rostfärgad och med små täta maskor, liksom corium; pronoti alla tre kölar genomlöpande, parallela, den återkastade sidoranden betäckande endast sidorna; sista antennleden och tarspspsen svarta. $3\frac{1}{2}$ mm. l.

FALL., H. Sv. 144, 4 (*Tingis*). SAHLB., Mon. 132, 3 (*Monanthia*).

Sällsynt i löfskogar, förnämligast på *Alnus*. Sverige: Skåne, WALLENGREN, Upland, BOHEMAN; Norge: Kongshavn, SIEBKE; Finland: Åbo, Satakunta, Nyland, Tavastland, Finska och Ryska Karelen, hvarest nordligast vid Dvoretz, enl. J. SAHLBERG.

MONANTHIA S. F. & S., STÅL.

Artöfversigt:¹

- 1 (2). Pronoti sidokölar upphörande vid diskens midt och icke berörande den återkastade sidomembranen. — **M. Wolffii** FIEB.
- 2 (1). Pronoti sidokölar hela, framtill förenade med den återkastade sidomembranen.
- 3 (4). Corii sidorand med blott en rad maskor. — **M. Lupuli**.
- 4 (3). Corii sidorand vid basen och nära spetsen med två rader maskor. — **M. Humuli**.

1. **M. Wolffii** FIEB.: äggrund, svart, tredje antennleden, lårspetsar och tibier lergula; pronoti ränder, kölar och process

¹ Våra arter hafva pronoti sidomembran enkelt tillbakakastad öfver sidorna, icke sinuerad invändigt, och sakna alla blåsor såväl på pronotum som corium.

samt hemielytra, en del nerver på membranen och pronoti process brun, corii discoidalfält med två stora svarta fläckar, sidoranden med en eller kort före spetsen två rader maskor, vaxelvis svart- och gul-maskig; pronoti disk starkt punkterad, kölarne utan maskor. $3\frac{1}{3}$ — $3\frac{1}{2}$ mm. l.

SAHLB., Mon. 133, 4. *Tingis Humuli* FALL., H. Sv. 144, 3 (delvis).

På *Boragineer*, särskildt *Echium vulgare*. Sverige: Skåne, Öland, Kinnekulle. Finland: Yläne i Åbo län, enl. J. SAHLBERG.

2. **M. Lupuli** KUNZE: äggrund, svart, tredje antennleden och den andras spets, lårspetsar, tibier och tarsernas bas rostgula; pronoti ränder, kölar, process och hemielytra smutsigt grågula, pronoti kölar låga utan maskor, den återkastade sidomem-

(Forts.)

OM
TROCHILIUM MELANOCEPHALUM (DALM.).

AF

CHR. AURIVILLIUS.

Sommaren 1879 fångades vid Bjuf i Skåne af Hr inspektor A. F. CARLSON ett exemplar af en Sesiid, hvilket sedermera skänktes till Riksmusei entomologiska afdelning. Vid en närmare granskning af detsamma fann jag, att det var en hane af den allt sedan DALMANS tid ej inom Sverige återfunna *Trochilium melanocephalum* (DALM.). Det enda förut af PAYKULL tagna exemplaret är en hona och befinner sig likaledes i Riksmusei